ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 17.10.2023 г.
COM(2023) 661 final

2023/0378 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на многогодишните програми за наблюдение, уведомленията за наличие на регулирани некарантинни вредители, временните дерогации от забраните за внос и специалните изисквания за внос и установяването на процедури за предоставянето им, временните изисквания за внос на високорискови растения, растителни продукти и други обекти, установяването на процедури за включване в списък на високорискови растения, съдържанието на фитосанитарните сертификати, използването на растителни паспорти и по отношение на някои изисквания за докладване за демаркационните области и наблюденията за вредители

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

От 70-те години на миналия век на равнището на Съюза е въведено законодателство относно защитните мерки срещу вредителите по растенията или растителните продукти. Това законодателство е от голямо значение за защитата на селското стопанство, ландшафта и околната среда в Съюза. Първата оценка и преразглеждане на фитосанитарната политика на Съюза бяха извършени между 2008 г. и 2016 г. и доведоха до приемането на Регламент (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета[1] („Регламента“), с който беше отменена и заменена Директива 2000/29/ЕО на Съвета[2]. Понастоящем Регламентът е основната правна рамка за фитосанитарната политика на Съюза.

В член 50 и член 79, параграф 6 от Регламента се предвижда, че до края на 2021 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклади относно прилагането и ефективността на мерките, свързани с вноса, както и относно опита, придобит от операторите вследствие на включването на всички растения за засаждане в обхвата на растителния паспорт (наричани по-нататък „докладите, представени в съответствие с член 50 и член 79, параграф 6“).

Комисията представи тези доклади на 10 декември 2021 г.

В доклада относно мерките, свързани с вноса, се стигна до заключението, че може да се счита, че тези мерки, свързани с вноса, както и включването на фитосанитарния контрол в обхвата на Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета[3], са допринесли за постигането на целите за засилване на фитосанитарната защита на Съюза и за увеличаване на проактивните действия срещу вредителите в съответствие с правилата на Международната конвенция по растителна защита (IPPC) чрез основани на риска и прозрачни подходи.

---

1 Регламент (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2016 г. за защитните мерки срещу вредителите по растенията, за изменение на регламенти (ЕС) № 228/2013, (ЕС) № 652/2014 и (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на директиви 69/464/ЕИО, 74/647/ЕИО, 93/85/ЕИО, 98/57/ЕО, 2000/29/ЕО, 2006/91/ЕО и 2007/33/ЕО на Съвета (ОВ L 317, 23.11.2016 г., стр. 4).

2 Директива 2000/29/ЕО на Съвета от 8 май 2000 г. относно защитните мерки срещу въвеждането в Общността на вредители по растенията или растителните продукти и срещу тяхното разпространение в Общността (ОВ L 169, 10.7.2000 г., стр. 1).

3 Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 г. относно официалния контрол и другите официални дейности, извършвани с цел да се гарантира прилагането на законодателството в областта на храните и фуражите, правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и продуктите за растителна защита, за изменение на регламенти (ЕО) № 999/2001, (ЕО) № 396/2005, (ЕО) № 1069/2009, (ЕО) № 1107/2009, (ЕС) № 1151/2012, (ЕС) № 652/2014, (ЕС) 2016/429 и (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета, регламенти (ЕО) № 1/2005 и (ЕО) № 1099/2009 на Съвета и директиви 98/58/ЕО, 1999/74/ЕО, 2007/43/ЕО, 2008/119/ЕО и 2008/120/ЕО на Съвета, и за отмяна на регламенти (ЕО) № 854/2004 и (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 89/608/ЕИО, 89/662/ЕИО, 90/425/ЕИО, 91/496/ЕИО, 96/23/ЕО, 96/93/ЕО и 97/78/ЕО на Съвета и Решение 92/438/ЕИО на Съвета (Регламент относно официалния контрол) (ОВ L 95, 7.4.2017 г., стр. 1).

В доклада относно разширяването на системата на растителните паспорти, така че да обхване всички растения за засаждане, се стигна до заключението, че това разширяване е допринесло за постигането на целите на Регламента. По-конкретно то е допринесло за повишената ефективност на защитата от карантинни вредители, подобрената готовност за установяване на нови вредители по растенията от значение за ЕС, подобреното разбиране и осведомеността на съответните заинтересовани страни относно значението на здравето на растенията и по-голямата възможност за установяване на вредители.

В докладите бяха набелязани области за допълнително обсъждане с цел повишаване на ефективността и практическото прилагане на правилата за здравето на растенията, но също така и за официален контрол. Тези обсъждания се проведоха през 2022 г. с ръководителите на фитосанитарните служби на държавите членки, както и със сдружения от Съюза, имащи отношение към здравето на растенията. Те доведоха до заключението, че са необходими някои подобрения на системата, които са възможни само чрез изменение на Регламента. Тези подобрения се отнасят до необходимостта от: i) декларации във фитосанитарния сертификат за регулирани некарантинни вредители (РНКВ), ii) докладване на случаите на неспазване на правилата за РНКВ в електронната система за уведомяване (система за управление на информацията относно официалния контрол — IMSOC), iii) процедурни правила за подаване и разглеждане на исканията на държави извън ЕС за временни дерогации от забраните за внос, iv) процедури за идентифициране и включване в списък на високорискови растения и v) рационализиране на задължението за прилагане на растителен паспорт към определени растения.

Бяха набелязани допълнителни възможности за подобрения чрез елементи, подсказани от опита, придобит от Комисията през първите 5 години от прилагането на Регламента, по отношение на: i) мерките срещу вредители, които отговарят на условията за карантинни вредители, но все още не са напълно оценени, ii) необходимостта от самостоятелни актове за приемане на временни дерогации от забраните за внос и специалните изисквания за внос, iii) необходимостта от определяне на временни изисквания за внос за въвеждането в Съюза на растения, растителни продукти или други обекти, които са били заличени от списъка на високорисковите растения, но за които фитосанитарният риск не е бил напълно оценен, iv) определяне на изисквания за еквивалентност на трети държави и v) алтернативни официални удостоверения.

И накрая, някои елементи от докладването бяха определени като попадащи в обхвата на ангажимента на Комисията да рационализира задълженията за докладване на държавите членки и професионалните оператори въз основа на нейното съобщение „Дългосрочна конкурентоспособност на ЕС: перспективи след 2030 г.“[4].

Рационализиране на задълженията за докладване

[4] Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Дългосрочна конкурентоспособност на ЕС: перспективи след 2030 г.“, COM (2023) 168.

Що се отнася до рационализирането на задълженията за докладване, Комисията предприе хоризонтална инициатива. В своето съобщение „Дългосрочна конкурентоспособност на ЕС: перспективи след 2030 г.“ Комисията подчерта колко важно е чрез нормативната система да се гарантира постигането на целите при минимални разходи. Поради това тя пое ангажимент да даде нов тласък за рационализиране и опростяване на изискванията за докладване, като крайната цел е тази тежест да се намали с 25 %, без да се подкопават съответните цели на политиката.

Общите ѝ цели са обобщени, както следва:

а) подобряване на правната сигурност и яснотата за компетентните органи и професионалните оператори както в Съюза, така и в трети държави;

б) повишаване на прозрачността, гъвкавостта и съгласуваността на регулаторните процедури на Съюза;

в) принос чрез цифровизация за рационализиране на задълженията за докладване и административните задачи, свързани с тях.

Изискванията за докладване играят ключова роля за гарантиране на правилното прилагане и добрия мониторинг на законодателството. Разходите за тях като цяло се компенсират до голяма степен от ползите, които носят, по-специално при мониторинга и гарантирането на спазването на ключовите мерки на политиката. Изискванията за оповестяване на информация обаче могат да бъдат и несъизмерно обременяващи за заинтересованите страни, особено МСП и микропредприятията. Тяхното натрупване с течение на времето може да доведе до излишни, дублиращи се или остарели задължения, неефективна честота и график на докладване или неподходящи методи за събиране на данни.

Следователно предложението има за цел също така да рационализира задълженията за докладване чрез комбинация от мерки:

– премахване на доклади, които вече не са необходими;

– цифровизация на предаването на информацията;

– намаляване на честотата на изискванията за докладване.

Изискванията за докладване се отнасят до публичните органи, а в някои случаи и непряко — до професионалните оператори. Съгласно предложените изменения някои задължения за докладване се премахват, докато други се цифровизират или се изискват с намалена честота.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

С предложението се въвеждат изменения, които засягат прилагането на разпоредбите, съставляващи фитосанитарната политика на Съюза. Те не променят самата фитосанитарна политика на Съюза. Поради това предложените изменения са в голяма степен съгласувани със съществуващата фитосанитарна политика на Съюза и имат за цел да допринесат за подобряването на нейното прилагане.

Предложенията относно задълженията за докладване са част от първия пакет от инициативи на Комисията за рационализиране на изискванията за докладване. Това е стъпка в един непрекъснат процес на цялостно разглеждане на

съществуващите изисквания за докладване, с цел да се оцени дали те продължават да са уместни и да станат по-ефективни.

Предложението ще окаже само положително въздействие върху постигането на целите в областта на политиката, тъй като ще увеличи прозрачността и ще намали административната тежест за компетентните органи, професионалните оператори и Комисията.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Съгласуваността на Регламента с други политики на Съюза, свързани със селското стопанство и околната среда, като например биологичното разнообразие и изменението на климата, се осигурява от съществуващите разпоредби и тяхното прилагане. Тъй като предложените технически изменения не променят насоката на политиката на Регламента, съгласуваността с тези политики остава непроменена.

Комисията гарантира, че нейното законодателство е подходящо за целта и е насочено към нуждите на заинтересованите страни. Тя свежда до минимум административната тежест, като същевременно постига целите си по Програмата за пригодност и резултатност на регулаторната рамка (REFIT). Предложените изменения се отнасят до рационализирането на задълженията за докладване чрез намаляване на комплексността на изискванията задокладване, произтичащи от правната рамка на Съюза.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

С предложението се изменя техническото изпълнение на правилата, необходими за постигане на целите на общата селскостопанска политика, в сектора на производството и предлагането на пазара на растения, растителни продукти и други обекти в Съюза.

Във връзка с това беше избран член 43, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), който предоставя правното основание за приемането на разпоредби, необходими за постигането на целите на общата селскостопанска политика.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

В съответствие с член 4, параграф 2, буква г) от ДФЕС между Съюза и държавите членки се прилага споделена компетентност в областта на селското стопанство и рибарството, с изключение на опазването на морските биологични ресурси.

След приемането на Директива 2000/29/ЕО, както и съгласно Регламента, всички области на здравето на растенията са регулирани в много голяма степен на равнището на Съюза. Тези правила се оказаха основен фактор за защитата на територията на Съюза от вредители и болести. По подобен начин целите на предложените изменения могат да бъдат постигнати по-добре чрез изключително регулиране на съответните въпроси на равнището на Съюза.

Що се отнася до задълженията за докладване, съответните изисквания вече са установени в правото на Съюза. По подобен начин рационализирането им следва да се извършва на равнището на Съюза.

- **Пропорционалност**

  Предложените мерки са ограничени до действия, които трябва да бъдат предприети на равнището на Съюза, за да бъдат ефективни и ефикасни. За да се постигне ефективност и ефикасност на тези действия, изменението на Регламента се счита за най-подходящо, като се има предвид, че ключов елемент от предложението е да се засили прилагането на хармонизирани мерки за държавите членки. Единните изисквания чрез Регламента са единственият начин да се гарантира високо равнище на качество за лицата, прилагащи Регламента, функциониране на вътрешния пазар и еднакви условия на конкуренция за операторите, както и устойчиво производство на селскостопански продукти и храни.

  Рационализирането на изискванията за докладване опростява правната рамка чрез въвеждане на минимални промени в съществуващите изисквания, които не засягат същността на по-широката цел на политиката. Поради това предложението се ограничава до онези промени, които са необходими, за да се гарантира ефикасното докладване, без да се променя нито един от съществените елементи на съответното законодателство.

- **Избор на инструмент**

  Предложението е под формата на регламент на Европейския парламент и на Съвета. Други средства не биха били подходящи, тъй като с предложението се изменят основните разпоредби на регламент на Европейския парламент и на Съвета, за чието постигане Комисията не разполага с правомощия чрез актове за изпълнение.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

  Докладите, представени в съответствие с член 50 и член 79, параграф 6 от Регламента, бяха подкрепени от консултация със заинтересованите страни, която при необходимост включваше събиране на наличните данни относно вноса.

  Що се отнася до задълженията за докладване, не е приложима последваща оценка или проверка за пригодност.

- **Консултации със заинтересованите страни**

  Във връзка с изготвянето на докладите, представени в съответствие с член 50 и член 79 от Регламента, бяха проведени широки консултации с всички съответни заинтересовани страни. На първия етап експертната група по здравето на растенията, състояща се от компетентните органи на държавите членки в областта на здравето на растенията и за сертифицирането на растителния и горския репродуктивен материал, Европейският парламент и съответните професионални сдружения на равнището на Съюза бяха поканени да участват в процеса на разработване на подходящи за целта въпросници. Разработени бяха общо 5 подробни въпросника относно процедурите за внос, забраните за внос, фитосанитарните сертификати за внос, официалния контрол

и растителните паспорти, които обхващат общо 234 въпроса и засягат основните промени, въведени с Регламента.

Компетентните органи на Съюза и професионалните сдружения на равнището на Съюза бяха поканени да участват в процеса на консултации със специална покана, а националните сдружения и отделните оператори от Съюза бяха информирани от тези компетентни органи и професионални сдружения на равнището на Съюза относно възможността за участие в консултацията чрез връзка със свободен достъп. Поради изключително техническия характер на промените много малко въпроси бяха отправени към обществеността, към която се обърнаха социалните медии.

Бяха получени общо 563 отговора, подробен анализ на които беше представен в 5-те технически доклада[5], изготвени от ГД „Здравеопазване и безопасност на храните“ на Комисията и Съвместния изследователски център (JRC).

Що се отнася до разпоредбите, свързани с вноса, мненията на държавите членки бяха положителни по отношение на разпоредбите и предложенията, които осигуряват яснота при фитосанитарния контрол и допълнително засилват защитата на Съюза срещу вредители. Сдруженията на равнището на Съюза и на равнището на държавите членки счетоха, че някои разпоредби, като например временните забрани за високорискови растения, са причинили затруднения във вече установената търговия, поради което поискаха по-голяма правна яснота и прозрачност. Сдруженията поискаха по-голяма правна яснота и прозрачност и за други процедури, които могат да допринесат положително за търговията, като например дерогациите от постоянните забрани. Това се разглежда в настоящото предложение. Що се отнася до растителните паспорти, заинтересованите страни считат, че обвързването им с всяка търговска единица представлява допълнителна административна тежест и свързани с нея разходи, които надхвърлят очакваните от тях допълнителни ползи. Това също е разгледано в настоящото предложение.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Освен предложените изменения, произтичащи от докладите, представени в съответствие с член 50 и член 79, параграф 6 от Регламента, предложението включва изменения, произтичащи от опита, придобит от Комисията през първите 5 години от прилагането на Регламента. Въпреки че за тези предложения не беше проведена консултация със заинтересованите страни, конкретните предложени изменения се отнасят до процедури, които са счетени за проблематични при прилагането им, и имат за цел да осигурят правна яснота и сигурност за компетентните органи, операторите и третите държави.

Що се отнася до задълженията за докладване, настоящите предложения са изготвени след процес на вътрешен контрол на съществуващите задължения за докладване и въз основа на опита от прилагането на съответното законодателство. Тъй като това е стъпка в процеса на непрекъсната оценка на изискванията за докладване, произтичащи от законодателството на Съюза, контролът на подобна тежест и на нейното въздействие върху заинтересованите страни ще продължи.

[5] Доклади-2021 (europa.eu)

- **Оценка на въздействието**

  Според анализа, извършен от Комисията, предложените изменения не оказват значително икономическо, екологично или социално въздействие. Поради това Комисията реши да не извършва оценка на въздействието за целевите технически изменения, включени в предложението.

  Предложението е отчасти резултат от докладите, представени от Комисията на Европейския парламент и на Съвета съгласно членове 50 и 79 от Регламент (ЕО) № 2016/2031. То се основава и на опита, придобит от прилагането на Регламент (ЕС) 2016/2031. За изготвянето на доклада бяха проведени обширни консултации с всички съответни заинтересовани страни. След представянето на тези доклади на Европейския парламент и на Съвета на 10 декември 2021 г. бяха набелязани области, които заслужават допълнително обсъждане. Поради това през 2022 г. се проведоха обсъждания с началниците на фитосанитарните служби и сдруженията от ЕС, свързани със здравето на растенията и растителния и горския репродуктивен материал, което доведе до заключението, че са необходими някои подобрения, които са възможни само чрез изменение на Регламента. Що се отнася до задълженията за докладване, предложените изменения се отнасят до ограничени и целенасочени промени в законодателството с оглед рационализиране на изискванията за докладване. Те се основават на опита от прилагането на съответното законодателство. Тези изменения не влияят съществено върху политиката, а само гарантират по-ефикасно и ефективно прилагане. Поради целевия им характер и липсата на съответни варианти на политиката не е необходимо да се извършва оценка на въздействието.

  Като цяло се очаква въздействието на предложените изменения да бъде минимално и положително както за компетентните органи, така и за професионалните оператори. Те ще намалят административната тежест, ще повишат правната яснота и ще улеснят търговията със съответните стоки.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

  С предложението се въвеждат целенасочени разпоредби, които подобряват вече функциониращата система чрез по-прост, по-ясен и по-малко обременяващ регулаторен режим за операторите и компетентните органи от ЕС и чрез по-голяма прозрачност за трети държави.

  Що се отнася до задълженията за докладване, настоящото предложение има за цел да опрости законодателството и да намали тежестта за заинтересованите страни, по-специално за административните органи. То има за цел да сведе до минимум разходите за привеждане в съответствие чрез намаляване на административната тежест и работното натоварване на националните органи чрез премахване на някои задължения за докладване. Що се отнася до премахването на задължението за ежегодно докладване на местоположението на демаркационните области, тази информация може да бъде извлечена от информационната система на Комисията (EUROPHYT) относно докладването на огнища.

  Предложението също така има за цел да рационализира задължението за докладване по отношение на многогодишните програми за наблюдение чрез удължаване на настоящата честота на провеждане на тези наблюдения от 5—7 години на 10 години. Това ще предостави на националните органи

допълнително време за провеждане на съответните наблюдения. И накрая, предложението има за цел цифровизацията на някои задължения за докладване, като се вземат предвид информационните системи, разработени и понастоящем приложими за целите на Регламент (ЕС) 2017/625, както и ИТ системата за фитосанитарни наблюдения. Подобна цифровизация би направила прилагането на съответните разпоредби за докладване по-подходящо за цифровата среда.

- **Основни права**

  Предложените изменения не оказват въздействие върху основните права, защитени от главата за основните права на Европейския съюз.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Няма отражение върху бюджета.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

  Механизмите за докладване са рационализирани. Не се въвеждат изменения относно плановете за изпълнение и задълженията за мониторинг. На третите държави ще бъде предоставен 6-месечен преходен период по отношение на задължението за посочване в допълнителната декларация от фитосанитарния сертификат на мерките, прилагани от тях във връзка с правилата за РНКВ.

- **Обяснителни документи (за директиви)**

  Не е приложимо

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

  i) Пояснение относно мерките срещу вредители, които временно отговарят на условията за карантинни вредители, но все още не са напълно оценени.

  С член 30 от Регламента на Комисията се предоставя правомощието да приема чрез актове за изпълнение временни мерки по отношение на риска от вредители, които все още не са напълно оценени и все още не са регулирани като карантинни вредители от значение за Съюза. С него се осигурява възможност тези вредители да бъдат третирани като карантинни вредители от значение за Съюза, включени в списъка. В тази разпоредба не се уточнява ясно дали тези мерки обхващат и специалните изисквания за внос на растения и други стоки.

  Поради това, както и от съображения за по-голяма яснота, с предложението се изменя член 30, параграф 1 от Регламента, за да се уточни, че временните мерки, които се приемат, могат да обхващат както вътрешното движение на растения и други стоки в рамките на Съюза, така и техния внос в Съюза.

  ii) Изменение на изискванията по отношение на декларациите във фитосанитарния сертификат за регулирани некарантинни вредители (РНКВ)

  - В член 71, параграф 1 от Регламента се изисква третата държава да удостовери липсата на карантинни вредители от значение за Съюза

и липсата на (или спазването на съответните допустими стойности за) регулирани некарантинни вредители (РНКВ) по съответните растения и стоки. Това се прави чрез стандартна декларация във фитосанитарния сертификат относно съответствието на пратката с правилата за внос по отношение на карантинните вредители, както и по отношение на РНКВ.

- В съответствие с Международния стандарт за фитосанитарни мерки (МСФМ) № 12 в член 71, параграф 2 от Регламента се изисква, когато са възможни няколко варианта съгласно приложимите специални изисквания за внос, третата държава да декларира във фитосанитарния сертификат кой вариант е приложила, за да се гарантира, че няма карантинни вредители. Тази разпоредба обаче се прилага само за карантинни вредители, но не и за РНКВ.

Поради това с предложението се изменя член 71, параграф 2 от Регламента, за да могат третите държави да декларират във фитосанитарния сертификат как е гарантирано спазването на правилата за РНКВ, ако в законодателството на Съюза са предвидени различни варианти. Това изменение е съобразено със съответния международен стандарт.

iii) Докладване на случаите на неспазване на правилата за РНКВ в електронната система за уведомяване (система за управление на информацията относно официалния контрол — IMSOC).

Съгласно Регламента съществува задължение за докладване в IMSOC за неспазване на правилата относно карантинните вредители от значение за Съюза (например наличие на карантинни вредители от значение за Съюза по внесените растения). Това задължение не съществува в Регламента за правилата относно РНКВ.

Липсата на това изискване за РНКВ доведе до нехармонизирани, нецифровизирани подходи сред държавите членки по отношение на средствата за докладване на Съюза и на третата държава за неспазване на правилата относно РНКВ.

Поради това с предложението се изменят членове 37 и 104 от Регламента, за да се гарантира, че неспазването на правилата относно РНКВ и последващите действия се съобщават по хармонизиран начин в рамките на Съюза. Това също така ще гарантира съгласуваност със съответните правила относно карантинните вредители и като цяло ще повиши нивото на фитосанитарната защита на ЕС.

iv) Въвеждане на правомощие за приемане на акт на Комисията със самостоятелни актове и временни дерогации от забраните за внос и специалните изисквания за внос и временните специални изисквания за внос на стоки, които са били заличени от списъка на високорисковите растения, растителни продукти и други обекти, но за които рискът от вредители не е бил напълно оценен. .

В член 40 от Регламента относно забраните за внос на растения, растителни продукти и други обекти от трети държави се определя задължението на Комисията да състави единен списък, съдържащ тези забрани. Тези забрани са свързани с един или повече конкретни

карантинни вредители, нямат срок на валидност и обикновено се прилагат за всички или за много трети държави.

Съгласно санитарните и фитосанитарните правила обаче на трета държава следва да бъде разрешено да поиска дерогация от тези забрани за внос, ако счита, че разполага със система, която би могла да гарантира нивото на фитосанитарна защита, изисквано от Съюза. В такива случаи е необходимо да се предоставят временни дерогации от съответните забрани.

Подобно на случаите на дерогация от забраните за внос, има случаи, в които възниква необходимост от предоставяне на временни дерогации от специалните и еквивалентните изисквания, описани в списъка по член 41, параграф 2. Например дадена трета държава може да поиска от Съюза да приеме алтернативни мерки, които счита за ефикасни за намаляване до приемливо ниво на риска от въвеждане в Съюза на растения, растителни продукти или други обекти с вредители. С предложението се въвежда възможността за приемане на дерогация от специалните изисквания на член 41, параграф 2 въз основа на предварителна оценка.

Такива временни дерогации обикновено засягат една трета държава или част от нея. Те следва да се предоставят само ако са спазени изключително подробни специални изисквания за внос. Тези изисквания биха могли да обхващат всички етапи от производството до износа за Съюза, като например производствени методи, третиране и други методи за намаляване на риска от съответните вредители, както и визуални инспекции, вземане на проби, изпитване и други фитосанитарни мерки за постигане на нивото на защита, изисквано от Съюза. Тези дерогации следва да бъдат предвидени във временни самостоятелни актове, за да се даде възможност за пълна оценка на ефективността на мерките и за гъвкаво изменение на условията или на самата дерогация, ако това е необходимо. След като временните мерки бъдат установени и одитирани и бъде изготвена пълна оценка, временният статут на дерогацията може да отпадне. Що се отнася до стоките, предмет на дерогации от забраните за внос, на този етап съответната стока от засегнатата трета държава ще бъде включена в списъка на специалните изисквания за внос, приет съгласно член 41, параграф 2 от Регламента. Също така, ако в периода на прилагане на временна дерогация стане ясно, че рискът не е намален до приемливо ниво, тази дерогация незабавно ще бъде премахната и съответната стока от съответната трета държава ще бъде преместена в списъка на забранените стоки съгласно член 40 от Регламента.

Освен дерогациите от забраните за внос и специалните изисквания за внос опитът с отстраняването на стоки от високорискови растения, растителни продукти и други обекти показа, че има случаи, при които, въпреки че е направена оценка на цялостния риск на стоката, някои установени вредители не са били оценени. Поради това възниква необходимост от приемане на временни специални изисквания за внос, за да се даде възможност за цялостна оценка на рисковете от тези вредители. След като този риск бъде напълно отстранен, съответната стока от съответната трета държава ще бъде включена в списъка, приет съгласно член 41, параграф 2 от Регламента, или ще бъде призната еквивалентност.

За да се внесе повече яснота и прозрачност в процеса на предоставяне на временни дерогации от забраните за внос и специалните изисквания за внос, както и в процеса на налагане на специални изисквания за внос и временни специални изисквания за внос за стоки, които са били заличени от списъка на високорисковите растения, както и за растителни продукти и други обекти, за които рискът от вредители не е бил напълно оценен, с предложението се въвежда нов член 42а в Регламента, в който се предвижда отделно оправомощаване на Комисията да приема самостоятелни актове за изпълнение, насочени към тези временни дерогации от установените забрани или специални изисквания за внос.

v) Въвеждане на правомощие за приемане на акт на Комисията за процедурни правила за подаването и разглеждането на искания на трети държави за временни дерогации от забраните за внос или от изискванията за внос.

С член 40 от Регламента се въвеждат правилата относно забраните за внос на някои растения с определен произход, а с член 41 се въвеждат правилата относно изискванията за внос и движение за някои растения с определен произход. Както беше обяснено във връзка с предишното предложено изменение, по искане на трета държава в някои случаи Комисията предоставя временни дерогации на трети държави от тези забрани, за да се позволи вносът на някои от техните растения или други стоки или от изискванията за внос и движение, за да се позволи вносът и по-нататъшното движение в Съюза [на някои от техните растения или други стоки.

Не съществуват обаче стандартизирани процедури за оценка на исканията на тези трети държави. Понастоящем, когато се получава искане за такава временна дерогация от трета държава, процедурата за предоставяне на дерогация се основава на *ad-hoc* искане за информация и на *ad-hoc* решение за включване или не на Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ) в тази оценка. Една стандартизирана процедура би осигурила правила за процеса на вземане на решения и следователно за липсата на прозрачност в момента.

Поради това с предложението в новия член 42а от Регламента се въвежда оправомощаване на Комисията да приема правила относно стандартизирана процедура за подаване и разглеждане на искане за предоставяне на временни дерогации от забраните за внос или от изискванията за внос. Тези правила могат да включват указания за представянето на съответните досиета и елементите за оценката.

vi) Въвеждане на правомощие за делегиран акт за приемане на процедури за определяне и включване в списък на високорискови растения.

Съгласно член 42 от Регламента временното включване в списък на растенията като високорискови следва да се основава на предварителна оценка. Не са посочени обаче допълнителни подробности за това как да се извърши тази оценка. Към днешна дата е имало само едно включване в списък на няколко растителни вида като високорискови растения с

Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/2019 на Комисията[6]. Експерти от държавите членки взеха участие в процеса на изготвяне на списъка на високорисковите растения, като представиха предложения, които бяха подложени на задълбочена оценка и при тази оценка бяха взети предвид научните и техническите доказателства.

Процедурата обаче беше определена от няколко участници като недостатъчно прозрачна, особено с оглед на факта, че този процес доведе до временна забрана на вече съществуваща търговия.

Поради това и от съображения за прозрачност тази процедура и елементите, необходими за оценката, следва да бъдат описани. Във връзка с това с предложението се изменя член 42 от Регламента, като се въвежда правомощие, с което на Комисията да се даде възможност да приеме делегиран акт, описващ процедурата за определяне и включване в списъка на тези високорискови растения, както и специфичните елементи, необходими за извършване на оценката.

vii) Изясняване на правното основание за определяне на изисквания за равностойност на трети държави, за да се посочат не само изискванията за вътрешно движение, но и съществуващите изисквания за внос, съгласно съответния международен стандарт.

В съответствие с член 44 от Регламента на Комисията се предоставя правомощието чрез актове за изпълнение да определя равностойни изисквания за системите на трети държави, когато тези държави осигуряват ниво на фитосанитарна защита, което е равностойно на специалните изисквания, приложими към движението на растения и други стоки на територията на Съюза. В такива случаи фитосанитарната система на третата държава се оценява от Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ), като следва решение на Съюза дали съответните изисквания да се считат за равностойни или не.

Възможността за определяне на равностойни изисквания за системите на трети държави само когато са налице изисквания за вътрешно движение на растения, растителни продукти или други обекти, е ограничаваща, тъй като не обхваща случаите, в които не съществуват такива изисквания за движение в рамките на Съюза, тъй като не е известно съответният вредител да е наличен на територията на Съюза, но въпреки това са въведени специални изисквания за внос. Поради тази причина и в съответствие с предложеното изменение от съответната трета държава ще се изисква да гарантира ниво на фитосанитарна защита, което е равностойни не само на изискванията за вътрешно движение на съответните растения и стоки, но и на специалните изисквания за внос от други трети държави за същите растения и други стоки, ако са налице такива специални изисквания за внос.

[6] Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/2019 на Комисията от 18 декември 2018 г. за изготвяне на временен списък на високорискови растения, растителни продукти или други обекти по смисъла на член 42 от Регламент (ЕС) 2016/2031, както и списък на растения, за чието въвеждане в Съюза не се изискват фитосанитарни сертификати по смисъла на член 73 от посочения регламент (ОВ L 323, 19.12.2018 г., стр. 10).

Поради това с предложението се изменя член 44, параграф 1 от Регламента, за да се разшири обхватът на тези изисквания.

viii) Въвеждане на правомощие за приемане на акт на Комисията с цел рационализиране на задължението за поставяне на растителен паспорт върху определени растения.

В член 88 от Регламента се предвижда задължение растителният паспорт да се поставя върху всички съответни растения, растителни продукти и други обекти, без да се допускат изключения. В някои случаи обаче, като този на дървени трупи или тревни чимове, естеството на някои стоки или скоростта на търговията с тях между професионалните оператори е такава, че спазването на това задължение става непрактично, ако не и невъзможно.

Поради това с предложението се изменя член 88 от Регламента, като на Комисията се предоставя правомощието да включи в списък конкретни стоки, които да бъдат освободени от задължението за поставяне на растителния паспорт върху тях, и да определя условията за прилагане на такова освобождаване.

ix) Привеждане в съответствие на възможността за приемане на алтернативни официални удостоверения, издадени от трети държави, с положението в международен план.

Съгласно член 99 от Регламента на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове за определяне на елементите, които да се съдържат в официалните удостоверения, издадени от трети държави за конкретни внесени растения, растителни продукти и други обекти, различни от дървен опаковъчен материал, които се изискват според приложимите международни стандарти. До момента обаче не съществуват международни стандарти за такива удостоверения. Това е така, защото такива официални удостоверения обикновено се отнасят до много специфични видове стоки и държави на произход, докато международните стандарти обикновено са от по-общ характер. Тази ограничена възможност за приемане на официални удостоверения, само когато те са изготвени според приложимите международни стандарти, засяга и решенията за изпълнение на Комисията, приложими от много години насам.

Поради това с предложението се изменя член 99 от Регламента, за да се разшири изискването относно „приложимите международни стандарти“, като се включат други критерии като алтернатива на съществуването на международни стандарти, и на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове за определяне на елементите на тези удостоверения, без да е необходимо приемането на международни стандарти.

x) Рационализиране на задълженията за докладване

С предложението се изменят съответните членове от Регламента по отношение на следните задължения за докладване:

а) премахване на ежегодното докладване за броя и местоположението на определените демаркационни области, за съответните вредители

и за съответните мерки, взети през предходната календарна година (член 18);

б) рационализиране на докладването чрез намаляване на честотата му и удължаване на срока на многогодишните програми за наблюдение (т.е. периода, през който държавите членки трябва да наблюдават всички карантинни вредители) от 5—7 години на 10 години (член 23).

в) цифровизация на следните мерки за докладване:

i) *ad-hoc* докладване на демаркационните области (член 18);

ii) ежегодно докладване на резултатите от наблюденията за карантинни вредители (член 22);

iii) докладване на многогодишните програми за наблюдение (член 23);

iv) годишно докладване на резултатите от наблюденията за приоритетни вредители (член 24);

v) ежегодно докладване на резултатите от наблюденията за карантинни вредители по отношение на защитената зона (член 34);

Тази инициатива включва и създаването на електронна система за подаване на доклади (член 103).

xi) Съответни изменения на други актове на Съюза и заключителни разпоредби

Не се прилага.

2023/0378 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на многогодишните програми за наблюдение, уведомленията за наличие на регулирани некарантинни вредители, временните дерогации от забраните за внос и специалните изисквания за внос и установяването на процедури за предоставянето им, временните изисквания за внос на високорискови растения, растителни продукти и други обекти, установяването на процедури за включване в списък на високорискови растения, съдържанието на фитосанитарните сертификати, използването на растителни паспорти и по отношение на някои изисквания за докладване за демаркационните области и наблюденията за вредители

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 43, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет[1],,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) Изискванията за докладване играят ключова роля за гарантиране на правилния мониторин и правилното прилагане на законодателството. Важно е обаче тези изисквания да бъдат рационализирани, за да се гарантира, че те служат на целта, с оглед на която са въведени, и да се ограничи административната тежест.

(2) С Регламент (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета[2] се определят правила за защитните мерки срещу вредителите по растенията. Тези правила включват класифицирането и включването в списък на регулираните вредители, изискванията относно въвеждането и движението на територията на Съюза на някои растения, растителни продукти и други обекти, наблюденията, уведомленията за огнища, мерките за ликвидиране на вредителите, ако бъдат открити на територията на Съюза, и сертифицирането.

(3) Освен това Регламент (ЕС) 2016/2031 съдържа редица изисквания за докладване в областта на определянето на демаркационни области и наблюденията за

---

1 ….

2 Регламент (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2016 г. за защитните мерки срещу вредителите по растенията, за изменение на регламенти (ЕС) № 228/2013, (ЕС) № 652/2014 и (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на директиви 69/464/ЕИО, 74/647/ЕИО, 93/85/ЕИО, 98/57/ЕО, 2000/29/ЕО, 2006/91/ЕО и 2007/33/ЕО на Съвета (ОВ L 317, 23.11.2016 г., стр. 4).

карантинни вредители от значение за Съюза, приоритетни вредители и карантинни вредители в защитените зони, които следва да бъдат опростени в съответствие със съобщението на Комисията „Дългосрочна конкурентоспособност на ЕС: перспективи след 2030 г.“[3]

(4) В съответствие с член 18, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2016/2031 до 30 април всяка година държавите членки уведомяват Комисията и другите държави членки за броя и местоположението на определените демаркационни области, за съответните вредители и за съответните мерки, взети в това отношение през предходната календарна година.

(5) Както показа опитът по време на прилагането на Регламент (ЕС) 2016/2031, за целите на координацията на фитосанитарната политика на равнището на Съюза е по-ефективно демаркационните области да бъдат съобщавани незабавно след определянето им. Незабавното уведомяване на другите държави членки, Комисията и професионалните оператори за демаркационните области от страна на някоя от държавите членки помага да се установи наличието и разпространението на съответния вредител и да се вземе решение за следващите мерки, които да бъдат предприети. Поради това в член 18, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2016/2031 следва да се въведе задължение за държавите членки да уведомяват Комисията и другите държави членки за демаркационните области веднага след определянето им, заедно със съответните вредители и съответните предприети мерки. Това задължение не добавя нова административна тежест, тъй като незабавното уведомяване за демаркационните области е съществуващо задължение, посочено в точка 7.1 от приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/1715 на Комисията[4], и понастоящем се прилага от всички държави членки. Въвеждането на това задължение в член 18, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2016/2031 допълнително ще повиши яснотата по отношение на приложимите правила относно демаркационните области, а съответното задължение в Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/1715 следва да бъде премахнато, за да се избегне припокриване на разпоредбите.

(6) Освен това, и както показа опитът от прилагането на член 18, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2016/2031, задължението на държавите членки да уведомяват Комисията и другите държави членки до 30 април всяка година за броя и местоположението на определените демаркационни области, за съответните вредители и за съответните мерки, предприети през предходната календарна година, само добавя административна тежест към задължението за незабавно уведомяване за демаркационните области, без да има практическа стойност. Поради това то следва да бъде заличено от посочения член.

(7) В съответствие с член 22, параграф 3, член 24, параграф 2 и член 34, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/2031 държавите членки докладват на Комисията и на останалите държави членки до 30 април всяка година за резултатите от наблюденията, извършени през предходната календарна година, за наличието на някои вредители на територията на Съюза. Това са карантинни вредители от значение за Съюза, вредители, за които се прилагат мерките, приети съгласно

---

3 COM(2023)168.

4 Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/1715 на Комисията от 30 септември 2019 г. за определяне на правила за функционирането на системата за управление на информацията относно официалния контрол и нейните компоненти („Регламент за IMSOC“) (ОВ L 261, 14.10.2019 г., стр. 37).

членове 29 и 30 от Регламент (ЕС) 2016/2031, съответно приоритетни вредители и карантинни вредители по отношение на определена защитена зона. Освен това и в съответствие с член 23, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/2031 при поискване държавите членки уведомяват Комисията и другите държави членки за многогодишните си програми за наблюдение, след като те бъдат изготвени.

(8) В съответствие с член 23, параграф 1, трета алинея многогодишните програми за наблюдение се изготвят за период от пет до седем години. Както показва опитът след началото на прилагане на Регламент (ЕС) 2016/2031, държавите членки се нуждаят от повече време, за да създадат и разработят правилно тези програми. Поради това, както и за да се намали административната тежест за компетентните органи, този срок следва да бъде удължен на 10 години. От съображения за правна яснота следва да се уточни, че тези програми се създават отново за следващи периоди от 10 години, като първият период изтича на 14 декември 2029 г., т.е. 10 години след датата, от която се прилага Регламент (ЕС) 2016/2031.

(9) В член 30, параграф 1, втора алинея от Регламент (ЕС) 2016/2031 се посочва, че когато Комисията стигне до заключението, че са изпълнени критериите по отношение на вредителите, които не са включени в списъка на карантинните вредители от значение за Съюза, установен в раздел 3, подраздел 2 от приложение I към посочения регламент, тя незабавно приема чрез актове за изпълнение мерки за ограничен срок във връзка с риска, породен от този вредител.

(10) При прилагането на тази разпоредба някои държави членки изразиха съмнения относно точния обхват на понятието „мерки“, и по-специално дали става въпрос за действия, предприети в контекста на вноса или вътрешното движение на стоки, за да се предотврати навлизането и разпространението на съответния вредител на територията на Съюза. Поради това и от съображения за правна яснота и пълнота член 30, параграф 1 следва да бъде изменен, за да се посочи изрично, че тези мерки могат да включват забрана за наличието на съответния вредител на територията на Съюза и изисквания относно въвеждането и движението в рамките на Съюза на растения, растителни продукти и други обекти.

(11) В член 41, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2016/2031 се посочва, че в случай че растения, растителни продукти и други обекти са въведени или придвижвани на територията на Съюза в нарушение на параграф 1 от посочения член, държавите членки приемат необходимите мерки, както е посочено в законодателството на Съюза относно официалния контрол, и уведомяват Комисията и другите държави членки чрез електронната система за уведомяване по член 103 от посочения регламент. В посочения член се определя изискването за предотвратяване на наличието на карантинни вредители от значение за Съюза по тези растения, растителни продукти и други обекти.

(12) Не съществува обаче изискване за уведомяване за нарушение на съответните правила в член 37 от Регламент (ЕС) 2016/2031, който се отнася до мерките за предотвратяване на наличието на регулирани некарантинни вредители (РНКВ) по растенията за засаждане.

Поради това член 37 от Регламент (ЕС) 2016/2031 следва да бъде изменен, като се предвиди, че в случай на неспазване на изискванията за РНКВ държавите членки приемат необходимите мерки, както е посочено в Регламент (ЕС)

2017/625, и уведомяват Комисията и другите държави членки чрез електронната система за уведомяване, посочена в член 103 от Регламент (ЕС) 2016/2031.

(13) Следователно член 104 от Регламент (ЕС) 2016/2031, който се отнася до уведомленията в случай на наличие на вредители, следва да включва и позоваване на член 37, параграф 1.

(14) В някои случаи е целесъобразно да се разреши въвеждането на територията на Съюза на някои растения, растителни продукти или други обекти от някои трети държави чрез дерогация от съответната забрана, установена съгласно член 40, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/2031, или от специалните и еквивалентни изисквания, определени с акта за изпълнение, приет в съответствие с член 41, параграф 2. Съответните растения, растителни продукти и други обекти понастоящем са включени съответно в приложения VI и VII към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/2072[5]. Такива са случаите, в които трета държава е отправила искане за такава временна дерогация и е предоставила писмени гаранции, че мерките, които прилага на своята територия, ефективно намаляват съответния риск от тези растения, растителни продукти или други обекти, и временна оценка на риска е показала, че рискът за територията на Съюза може да бъде намален до приемливо ниво чрез прилагането на някои временни мерки, посочени в раздел 2, точки 1 и 3 от приложение II към Регламент (ЕС) 2016/2031.

(15) За целите на яснотата и прозрачността на Комисията следва да се предостави правомощието да приема актове за изпълнение, предвиждащи такива дерогации. От съображения за изчерпателност в тези актове следва също така да се определят временните мерки [които са необходими за намаляване на съответния фитосанитарен риск до приемливо ниво и които предоставят подходящо време за пълна оценка на всички рискове от вредители, които все още не са напълно оценени по отношение на конкретните растения, растителни продукти и други обекти. След като съответната оценка приключи, това ще позволи в съответствие с принципите в раздел 2 от приложение II към Регламент (ЕС) 2016/2031 растенията, растителните продукти или другите обекти да бъдат запазени във или заличени от списъка на стоките в съответствие с член 40, параграф 3 или член 41, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2016/2031.

(16) В съответствие с член 42, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2016/2031 растение, растителен или друг продукт се заличава от списъка на високорисковите растения, растителни продукти и други обекти, ако въз основа на оценка на риска се стигне до заключението, че въвеждането му на територията на Съюза подлежи на забрана или специални изисквания или за него изобщо няма изисквания. Въпреки това, както показа опитът от прилагането на посочения член, в някои случаи въвеждането на тези стоки на територията на Съюза може да бъде предмет на специални мерки, които намаляват съответния фитосанитарен риск до приемливо ниво, докато за някои от вредителите, на които те са гостоприемници, все още не е извършена пълна оценка. Поради тази причина на Комисията следва да бъде предоставено правомощието да приеме

[5] Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/2072 на Комисията от 28 ноември 2019 г. за установяване на еднакви условия за изпълнението на Регламент (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета за защитните мерки срещу вредителите по растенията, за отмяна на Регламент (ЕО) № 690/2008 на Комисията и за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/2019 на Комисията (ОВ L 319, 10.12.2019 г., стр. 1—279).

акт за изпълнение за заличаване на растения, растителни продукти и други обекти от списъка на високорисковите растения, растителни продукти или други обекти, приет съгласно член 42, параграф 3, ако те представляват фитосанитарен риск, който все още не е напълно оценен, и за тях все още не е приет акт за изпълнение съгласно член 42, параграф 4. За да се намали всякакъв фитосанитарен риск до приемливо ниво, в тези актове следва да се определят временни мерки относно въвеждането на посочените растения, растителни продукти и други обекти на територията на Съюза.

(17) За да се гарантира пропорционален подход и възможно най-бързо приключване на съответните оценки на риска, срокът на прилагане на всички тези актове за изпълнение следва да бъде такъв, че да позволява да се направи пълна оценка на всички фитосанитарни рискове и на мерките, прилагани от съответните трети държави, и не следва да надвишава 5 години.

(18) Освен това на Комисията следва да бъде предоставено правомощието да приеме делегиран акт за допълване на Регламент (ЕС) 2016/2031 с елементи относно процедурата, която трябва да се следва, за да се предоставят временни дерогации от член 40, параграф 2 и член 41, параграф 2. Това е необходимо, тъй като опитът след приемането на Регламент (ЕС) 2016/2031 показа, че е необходима стандартизирана процедура по отношение на предоставянето на такива временни дерогации, за да се гарантира прозрачност и последователност за държавите членки, третите държави и съответните професионални оператори.

(19) На Комисията следва да бъде предоставено правомощието да приеме делегиран акт за допълване на настоящия регламент чрез определяне на процедурите, които трябва да се спазват при включването в списъка на високорискови растения, растителни продукти и други обекти. Тази процедура следва да включва всички изброени по-долу елементи: подготовка, съдържание и представяне на съответните досиета от съответните трети държави; действията, които трябва да бъдат предприети след получаването на тези досиета; процедурите за извършване на съответната оценка на риска; обработката на досиетата във връзка с поверителността и защитата на данните. Това е необходимо, тъй като опитът показва, че конкретна процедура по отношение на включването в списъка на високорискови растения би могла да гарантира прозрачност и последователност за държавите членки, третите държави и съответните професионални оператори.

(20) В съответствие с член 44, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) 2016/2031 Комисията установява еквивалентни изисквания чрез актове за изпълнение по искане на конкретна трета държава, ако съответната трета държава осигурява посредством прилагането под неин официален контрол на една или повече конкретни мерки, ниво на фитосанитарна защита, което е еквивалентно на специалните изисквания по отношение на движението на територията на Съюза на съответните растения, растителни продукти и други обекти.

(21) Опитът от прилагането на тази разпоредба показа, че определянето на изисквания, еквивалентни само на специалните изисквания по отношение на движението на растения, растителни продукти и други обекти на територията на Съюза, не е нито подходящо, нито възможно, ако такива изисквания за движение не съществуват. Това е често срещан на практика случай, когато правилата на Съюза се отнасят до вредители, които се срещат само в трети държави, а не на

територията на Съюза, и когато са приети само изисквания за въвеждането на стоки на територията на Съюза.

(22) Поради тази причина исканото ниво на фитосанитарна защита от страна на съответната трета държава следва също да бъде еквивалентно на приложимите специални изисквания по отношение на въвеждането на територията на Съюза на съответните растения, растителни продукти и други обекти от всички или от някои трети държави.

(23) В съответствие с член 71, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/2031 в частта „Допълнителна декларация“ от фитосанитарния сертификат се отбелязва кое специално изискване се изпълнява, когато в съответния акт за изпълнение, приет съответно съгласно член 28, параграфи 1 и 2, член 30, параграфи 1 и 3, член 37, параграф 2, член 41, параграфи 2 и 3, член 54, параграфи 2 и 3, се предвиждат няколко варианта за такива изисквания. Това уточнение трябва да включва пълния текст на съответното изискване.

(24) Практическото прилагане на Регламент (ЕС) 2016/2031 показа, че във фитосанитарните сертификати следва да се посочват и изискванията, приети съгласно член 37, параграф 4 от Регламента, а именно мерките за предотвратяване на наличието на РНКВ по съответните растения за засаждане, както е посочено в член 36, буква е) от посочения регламент, в случай че в съответната разпоредба се предвиждат няколко различни варианта за такива изисквания. Това е в съответствие с подхода по отношение на карантинните вредители от значение за Съюза, тъй като член 71, параграф 2 от посочения регламент се позовава на акта за изпълнение, приет съгласно член 41, параграфи 2 и 3. То също така ще осигури по-голяма яснота и сигурност за компетентните органи, професионалните оператори и третите държави по отношение на прилагането на правилата относно РНКВ и съответните растения за засаждане.

(25) Поради тази причина член 71, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/2031 следва да включва позоваване на актовете за изпълнение, приети съгласно член 37, параграф 4. Освен това позоваването на член 37, параграф 2 следва да бъде заличено, тъй като не е от значение за съдържанието на допълнителната декларация от даден фитосанитарен сертификат.

(26) В съответствие с член 88 от Регламент (ЕС) 2016/2031 съответните професионални оператори трябва да поставят растителни паспорти върху търговската единица от съответните растения, растителни продукти и други обекти, преди те да бъдат придвижени в рамките на територията на Съюза в съответствие с член 79 или към или в рамките на защитена зона в съответствие с член 80 от Регламент (ЕС) 2016/2031. Когато тези растения, растителни продукти или други обекти се придвижват в една опаковка, връзка или контейнер, растителният паспорт се поставя върху тази опаковка, връзка или контейнер.

(27) Търговските практики, основани на Регламент (ЕС) 2016/2031, показаха, че в някои случаи не е практически осъществимо да се поставят растителни паспорти върху търговските единици от определени растения, растителни продукти или други обекти поради техния размер, форма или други специфични характеристики, или поради бързината на прехвърлянето им от един професионален оператор на друг. Вместо това търговските единици от тези растения, растителни продукти или други обекти следва да могат да бъдат

придвижвани на територията на Съюза с растителен паспорт, свързан с тях по начин, различен от физическо поставяне. Изискванията на Регламент (ЕС) 2016/2031 за издаването на растителни паспорти за съответните растения, растителни продукти и други обекти трябва да останат приложими.

(28) Поради това на Комисията следва да бъде предоставено правомощието да приеме делегиран акт, с който се разрешава определени растения, растителни продукти и други обекти да бъдат придвижвани без растителен паспорт, поставен върху техните търговски единици, поради техния размер, форма, скоростта на търговията с тях или други специфични характеристики, които правят това поставяне непрактично. Във връзка с това е необходимо да се определят условията, които гарантират, че растителният паспорт продължава да се използва, макар и да не е поставен, и продължава да се отнася до съответните растения, растителни продукти и други обекти, за да се гарантира, че растителният паспорт винаги остава свързан със съответната стока чрез специална маркировка, чип, база данни или други подходящи елементи.

(29) В съответствие с член 99, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/2031 на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове за допълнение на посочения регламент чрез определяне на данните, които да се съдържат в официалните удостоверения, конкретно за растения, растителни продукти или други обекти, различни от дървен опаковъчен материал, които се изискват според приложимите международни стандарти. От приемането на Регламент (ЕС) 2016/2031 такива международни стандарти не са приети и понастоящем не се извършва подготвителна работа от която и да е международна организация за изготвянето на такива стандарти. В резултат на това и при липсата на такива международни стандарти не е възможно на основание член 99 от Регламент (ЕС) 2016/2031 да се приеме делегиран акт за определяне на необходимите данни за съответните официални удостоверения. Поради липсата на такъв делегиран акт въвеждането на територията на Съюза на съответните растения, растителни продукти или други обекти не може да се извърши с тези официални удостоверения като алтернатива на фитосанитарните сертификати.

(30) Освен това и в съответствие с някои актове за изпълнение, приети съгласно директиви 77/93/ЕИО[6] и 2000/29/ЕО[7] на Съвета, на територията на Съюза все още се въвеждат растения, растителни продукти и други обекти, придружени от официални удостоверения, различни от фитосанитарни сертификати и издадени в няколко трети държави. Тези актове са по-специално решения 93/365/ЕО[8], 93/423/ЕИО[9], 93/422/ЕИО[10] на Комисията и Решение за изпълнение

---

6 Директива 77/93/ЕИО на Съвета от 21 декември 1976 г. относно защитните мерки срещу въвеждането в държавите членки на организми, вредни за растенията или растителните продукти (ОВ L 26, 31.1.1977 г., стр. 20).

7 Директива 2000/29/ЕО на Съвета от 8 май 2000 г. относно защитните мерки срещу въвеждането в Общността на вредители по растенията или растителните продукти и срещу тяхното разпространение в Общността (ОВ L 169, 10.7.2000 г., стр. 1).

8 Решение № 93/365/ЕИО на Комисията от 2 юни 1993 г. за разрешаване на държавите членки да предвидят дерогации от някои разпоредби на Директива 77/93/ЕИО на Съвета относно термично обработен дървен материал от иглолистни дървесни видове с произход от Канада и за определяне на специфичните мерки, отнасящи се до системата за маркиране, която следва да се прилага за термично обработен дървен материал (ОВ L 151, 23.6.1993 г., стр. 38).

9 Решение № 93/422/ЕИО на Комисията от 22 юни 1993 г. относно разрешаване на държавите членки да предвидят дерогации от някои разпоредби на Директива 77/93/ЕИО на Съвета по отношение на изсушен в камери дървен материал от иглолистни дървесни видове с произход от

2013/780/ЕС[11]. Тези решения са приети при липсата на съответни международни стандарти.

(31) Опитът при прилагането на Регламент (ЕС) 2016/2031 и на посочените решения, които все още са в сила, показва, че тези официални удостоверения предоставят адекватни гаранции за фитосанитарната защита на територията на Съюза, въпреки факта, че досега не са съществували съответни международни стандарти. Поради тази причина и за да се гарантира непрекъснатото използване на официални удостоверения съгласно Регламент (ЕС) 2016/2031, условието, че елементите на посочения делегиран акт са изискване на приложимите международни стандарти, следва да бъде заличено от член 99, параграф 1.

(32) В съответствие с член 103 от Регламент (ЕС) 2016/2031 Комисията трябва да създаде електронна система за подаване на уведомления от държавите членки. За да се гарантира, че тази електронна система може да бъде приложима и за подаването на доклади, като например докладите за наблюденията за карантинни вредители от значение за Съюза, приоритетни вредители и карантинни вредители по отношение на определени защитени зони, първото изречение от посочения член следва да бъде изменено, за да включва и подаването на доклади от държавите членки. Това е необходимо, за да се рационализира системата за докладване и да се укрепи процесът на цифровизация на фитосанитарните мерки.

(33) Поради това Регламент (ЕС) 2016/2031 следва да бъде съответно изменен.

(34) За да се даде възможност на третите държави и техните професионални оператори да се адаптират към новите правила за издаване на фитосанитарни сертификати относно спазването на съответните правила за РНКВ, изменението на член 71, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/2031 следва да се прилага от... [*6 месеца от влизането в сила на настоящия регламент*],

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Изменения на Регламент (ЕС) 2016/2031

Регламент (ЕС) 2016/2031 се изменя, както следва:

1) в член 18, параграф 6 първа алинея се заменя със следното:

„Държавите членки уведомяват Комисията и другите държави членки за демаркационните области веднага след определянето им, заедно със

Канада и за определяне на подробностите за системата за маркиране, която следва да се прилага за изсушен в камери дървен материал (ОВ L 195, 4.8.1993 г., стр. 51).

[10] Решение № 93/423/ЕИО на Комисията от 22 юни 1993 г. за разрешаване на държавите членки да предвидят дерогации от някои разпоредби на Директива 77/93/ЕИО на Съвета относно изсушения в сушилни камери дървен материал от иглолистни дървесни видове с произход от Съединените американски щати, и за определяне на подробностите за системата за маркиране, която следва да се прилага за изсушения в сушилни камери дървен материал (ОВ L 195, 4.8.1993 г., стр. 55).

[11] Решение за изпълнение 2013/780/ЕС на Комисията от 18 декември 2013 г. за предоставяне на дерогация от разпоредбите на член 13, параграф 1, подточка ii) от Директива 2000/29/ЕО на Съвета за обелен нарязан дървен материал от Quercus L., *Platanus* L. и *Acer saccharum* Marsh. с произход от Съединените американски щати (ОВ L 346, 20.12.2013 г., стр. 61).

съответните вредители и съответните предприети мерки. Тези уведомления се извършват чрез електронната система за уведомяване, посочена в член 103.“;

2) в член 22, параграф 3 първа алинея се заменя със следното:

„До 30 април всяка година държавите членки докладват на Комисията и на другите държави членки за резултатите от наблюденията, посочени в параграф 1 и проведени през предходната календарна година. Докладите включват информация за мястото и времето на провеждане на наблюденията, вредителите и съответните растения, растителни продукти или други обекти, броя на инспекциите и взетите проби и случаите на констатирано наличие на всеки от съответните вредители. Тези доклади се подават в електронната система за подаване на уведомления и доклади, посочена в член 103, създадена от Комисията за тази цел;

3) член 23 се изменя, както следва:

а) в параграф 1 трета алинея се заменя със следното:

„Многогодишните програми за наблюдение се изготвят за период от 10 години и се удължават и при необходимост актуализират след това за допълнителни следващи периоди от 10 години. Първият период изтича на 14 декември 2029 г.“;

б) параграф 2 се заменя със следното:

„2. По искане на Комисията държавите членки уведомяват за многогодишните си програми за наблюдение. Тези уведомления се подават в електронната система за подаване на уведомления и доклади, посочена в член 103“;

4) в член 24 параграф 2 се заменя със следното:

„2. До 30 април всяка година държавите членки докладват на Комисията и на другите държави членки за резултатите от наблюденията, посочени в параграф 1 и извършени през предходната календарна година. Тези доклади се подават в електронната система за подаване на уведомления и доклади, посочена в член 103“;

5) в член 30, параграф 1 трета алинея се заменя със следното:

„С посочените мерки се прилагат, в зависимост от случая, конкретно за всеки от съответните вредители една или повече от разпоредбите, посочени в член 28, параграф 1, първа алинея, букви а)—ж). Те могат да включват забрана за наличието на този вредител на територията на Съюза и/или изисквания относно въвеждането и движението на територията на Съюза на растения, растителни продукти и други обекти.“;

6) в член 34 параграф 2 се заменя със следното:

„2. До 30 април всяка година държавите членки уведомяват Комисията и другите държави членки за резултатите от наблюденията, посочени в параграф 1, които са били извършени през предходната календарна година. Тези уведомления се подават в електронната система за подаване на уведомления и доклади, посочена в член 103;

7) в член 37 се добавя следният параграф:

„10. В случай че растения за засаждане са въведени или придвижвани на територията на Съюза в нарушение на параграф 1, държавите членки приемат необходимите мерки, както е посочено в член 66, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/625, и уведомяват Комисията и другите държави членки за това нарушение и тези мерки чрез електронната система за уведомяване и докладване, посочена в член 103.

Държавите членки уведомяват също така за тези мерки третата държава, от която растенията за засаждане са въведени на територията на Съюза.“;

8) в член 42, параграф 1 се добавят следните алинеи:

„На Комисията се предоставя правомощието да приеме делегиран акт в съответствие с член 105 за допълване на настоящия регламент чрез определяне на процедурата за изготвяне на списъка на високорисковите растения, растителни продукти и други обекти.

Тази процедура включва всички изброени по-долу елементи:

а) подготвяне на съответните доказателства за оценката на високорискови растения, растителни продукти и други обекти;

б) действията, които трябва да бъдат предприети след получаването на тези доказателства;

в) процедурите за съответната оценка;

г) обработка на досиета във връзка с поверителността и защитата на данните.“;

9) след член 42 се вмъква следният член 42а:

„*Член 42а*

Временни дерогации от забраните, предвидени в членове 40 и 42, и от изискванията, посочени в член 41

1. Чрез дерогация от член 40, параграф 1 и член 41, параграф 1 чрез актове за изпълнение Комисията може да приема временни дерогации от забраната, предвидена в член 40, параграф 1, и от специалните и еквивалентните изисквания, посочени в член 41, параграф 2, по отношение на въвеждането на територията на Съюза на конкретни растения, растителни продукти и други обекти с произход от една или повече трети държави, които представляват фитосанитарен риск, който все още не е напълно оценен.

С тези актове за изпълнение:

а) се определят временни мерки във връзка с въвеждането на тези растения, растителни продукти и други обекти на територията на Съюза в съответствие с принципите, установени в приложение II, раздел 2; и

б) се изменят съответните части на акта за изпълнение, посочен в член 40, параграф 2 и член 41, параграф 2, като се добавя позоваване на дерогацията по отношение на съответното растение, растителен продукт или друг обект.

2. Временните дерогации, посочени в параграф 1, могат да бъдат приети само ако са изпълнени следните условия:

а) съответната трета държава е подала до Комисията искане, съдържащо официални писмени гаранции за прилагането на нейна територия — преди и към момента на подаване на искането— на мерките, необходими за справяне със съответния фитосанитарен риск; и

б) неокончателна оценка е показала, че тези растения, растителни продукти и други обекти представляват риск, който може да бъде намален до приемливо ниво чрез прилагане на една или повече от мерките по отношение на съответния фитосанитарен риск.

3. На Комисията се предоставя правомощието да приеме делегиран акт в съответствие с член 105 за допълване на настоящия регламент по отношение на процедурата, която трябва да се следва, за да се предоставят временните дерогации, посочени в параграф 1. Този делегиран акт урежда следните елементи на процедурата:

а) подготовка, съдържание и подаване на съответното искане и досиета от съответните трети държави;

б) действията, които трябва да бъдат предприети след получаването на тези искания и досиета;

в) обработка на исканията и досиетата във връзка с поверителността и защитата на данните.

4. Чрез дерогация от член 42, параграф 2 чрез актове за изпълнение Комисията може да приема временни дерогации от актовете, посочени в член 42, параграф 3, ако са изпълнени едновременно следните две условия:

а) съответният фитосанитарен риск на високорисковите растения, растителни продукти или други обекти все още не е напълно оценен;

б) все още не е приет акт за изпълнение съгласно член 42, параграф 4 по отношение на съответните растения, растителни продукти или други обекти.

В тези актове за изпълнение се определят временни мерки, които са необходими за намаляване на съответния фитосанитарен риск до приемливо ниво по отношение на въвеждането на тези растения, растителни продукти и други обекти в Съюза.

5. В актовете за изпълнение, посочени в параграфи 1, 2 и 4, се предвижда ежегодно докладване от съответната трета държава относно прилагането на съответните временни мерки. В случай че съответният доклад доведе до заключението, че съответният риск не е адекватно преодолян чрез мерките, за които е докладвано, актът, с който са уредени тези мерки, се отменя или изменя незабавно според необходимостта.

6. Срокът на прилагане на актовете за изпълнение, посочени в параграфи 1, 2 и 4, е такъв, че в разумна степен да позволява пълна оценка на всички фитосанитарни рискове и на мерките на съответните трети държави, и не надвишава 5 години.

7. Актовете за изпълнение, посочени в параграфи 1, 2 и 4, се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 107, параграф 2.

10) в член 44, параграф 1 буква а) се заменя със следното:

„а) съответната трета държава осигурява — посредством прилагането под неин официален контрол на една или повече конкретни мерки — ниво на фитосанитарна защита, което е еквивалентно на специалните изисквания по отношение на въвеждането и/или движението на територията на Съюза на съответните растения, растителни продукти и други обекти от други трети държави;“;

11) в член 71 параграф 2 се заменя със следното:

„2. В частта „Допълнителна декларация“ от фитосанитарния сертификат се отбелязва кое специално изискване се спазва, когато в съответния акт за изпълнение, приет съгласно член 28, параграфи 1 и 2, член 30, параграфи 1 и 3, член 37, параграф 4, член 41, параграфи 2 и 3, член 54, параграфи 2 и 3, се дава възможност за избор между няколко различни варианта на тези изисквания. Тази отбелязване съдържа пълния текст на съответното изискване.“;

12) в член 88 се добавят следните параграфи:

„На Комисията се предоставя правомощието да приеме делегиран акт в съответствие с член 105 за допълване на настоящия регламент чрез:

а) определяне на растенията, растителните продукти и другите обекти, които чрез дерогация от първа алинея могат да бъдат придвижвани в рамките на Съюза с растителен паспорт, свързан с тях, по начин, различен от физическо поставяне, поради техния размер и форма или поради скоростта на търговията с тях, което прави това поставяне невъзможно или много трудно; и

б) предвиждане на правила, с които да се гарантира, че съответният растителен паспорт, макар и да не е поставен, се отнася все така до съответните растения, растителни продукти и други обекти посредством специална маркировка, чип и/или база данни“;

13) в член 99 параграф 1 се заменя със следното:

„1. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 105 за допълване на настоящия регламент чрез определяне на данните, които трябва да се съдържат в официалните удостоверения, конкретно за растения, растителни продукти или други обекти, различни от дървен опаковъчен материал, като форма на доказателство за изпълнението на мерките, приети съгласно член 28, параграфи 1 или 2, член 30, параграфи 1 или 3, член 41, параграфи 2 или 3, член 44 или член 54, параграфи 2 или 3.“;

14) В член 103 първото изречение се заменя със следното:

„Комисията създава електронна система за подаване на уведомления и доклади от държавите членки.“;

15) в член 104, първа алинея първото изречение се заменя със следното:

„Чрез актове за изпълнение Комисията може да определя специални правила относно подаването на уведомленията, посочени в член 9, параграфи 1 и 2, член 11, член 17, параграф 3, член 18, параграф 6, член 19, параграф 2, член 28, параграф 7, член 29, параграф 3, първа алинея, член 30, параграф 8, член 33, параграф 1, член 37, параграф 10, член 40, параграф 4, член 41, параграф 4, член 46, параграф 4, член 49, параграф 6, член 53, параграф 4, член 54, параграф 4, член 62, параграф 1, член 77, параграф 2 и член 95, параграф 5.“

Член 2

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 1, точка 11) се прилага от … [*6 месеца от влизането в сила на настоящия регламент*].

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*